

کتابخانه
مجلس شورای
اسلامی

۱۰

س.م.المیر
۲۲۹

۱۲۹۴۸
فیلمو سیر

۳۹۳۷
۴۶۲۸

کتابخانه مجلس شورای اسلامی

جمهوری اسلامی ایران

کتاب س.م.المیر

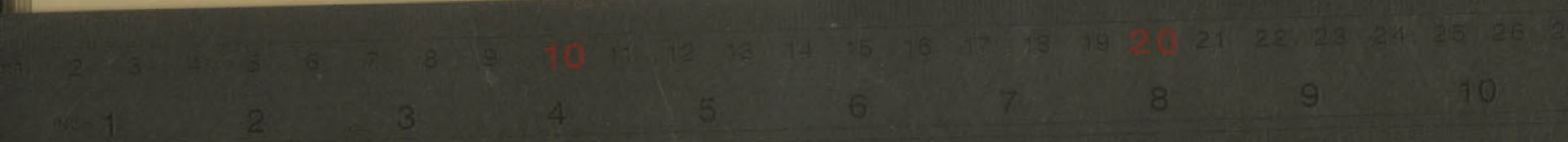
مؤلف

شماره ثبت کتاب

موضوع

شماره اختصاصی (۲۲۹) از کتب اهدائی :

۲۰۹۳۶

سراج المیر

۲۲۹

۱۲۹۴۱
فیلمو شیر

۳۹۳۷

ق ۷۲۸

می

کتابخانه مجلس

جمهوری اسلامی ایران

کتاب سراج المیر

مؤلف

شماره ثبت کتاب

موضوع

شماره اختصاصی (۲۹)

۲۰۹۳۶

سراج المیر

۲۲۹

۱۲۹۴۸

فیلمو سیر

۳۹۳۷

ق ۴۶۲۸

کتابخانه مجلس شورای اسلامی

جمهوری اسلامی ایران

کتاب سراج المیر

مؤلف

شماره ثبت کتاب

موضوع

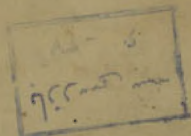
شماره اختصاصی (۲۲۹) از کتب اهدائی :

۲۰۹۳۶

۲۲۹ ۵/۶

هو اما لا اله الا هو
مرعانا بالهدى
الحق القائل
نفس محمد
تبارك وتعالى
سبحه

ملك محمد بن علي

هـ ربيع الاول

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 84

سایه گری را که طغش ز نوریت نیست
از زنده و بگشایم از نیم عیاش تازه روی و غمخوار
بدیش میگردد و جود نشان حق تحقیق هرست نشاید چون
و صبوحی نشان بلوغ سرعش بدان شود بدی نیستون
مجنون تو که در این شمشاد دیوانه عشق تو سر از انباشت
بر کس توره یافت بر تو دم گردید و انکس که ترا شناخت خود را

نوع و سان جمله من است طغش بجز زنده آراسته دوشیزکان
نورس نچه را دایه طغش کلیه حریر پرسته داردی طغش نایل
کلف حصان آید و فاروقی طغش دایه هر مضران از مرنج
نفس او را به اله تسلیم شایسته اجل اسانه این طغشیت که اصل
معصیت را بچون معرفت صلا داده و مستاع خطیه را نقد خطیه
در بهار دست داده تو روی آینه و باغهای آینه ایم
چنانکه از تو بهار با کونی آید طغش مقال شکسته بال بدو و طغش
حدت چون تواند رسید و بای اندیشه طغش بهر طغش فرو
وصفت کی تواند برید لا بهی شایسته است کما شیت طغش
ذات دانش گذارند طغش کس و طغش تواند دیده گاه
بهرست تو غم فرا برهان قاطع بر لطف راحهت بهین بس که

که بر تریف غت قامت یزدی برافراشته کشتن رسالت از تنه اش
 رشک رومنه خوراست و بزم نبوت از شمع جالش و از شعله طرز
 بیازار شفا بخش متاع عفران کاسه و با نکار افاتش خیال جسد
 فاسد بهار نفس زپ و اکملی خلق عظیم و نیم نفس زلفت
 و آن لک لاجز آخر نمون مر حله پای عسر صد شم دنی فتدلی
 شفاعت آرای جسد و سوف یطیک ربک فرضی بت آن خواجه
 که قرب حق بود پایه او معراج بود پست ترین پایه او
 بی خط و زده بر همه عالم خط نوح بی سایه و کاینات در سایه او
 و هویت الفریقین و رسول الثقلین و قائم السببین و المرسلین اب
 ابی القاسم محمد رسول رب العالمین صلوات الله علیه و آله
 علیه و آله الا بر از زلفت چهره سخن بنکر او صاف نمون امیریت

که دست خطا بر فراز تبارک شکویش لای انما و سیم الله بر او
 و افاتش از لباس بر قدش نش من کنت مولاه فغسل مولاه
 کخاشته بر عه فیض برب کور و ستان صاف شرب را شرب
 محبت داده و اعدا در شام را بر لب حسرت فرستاده
 جلالتین افاتش روز محشر موالید الملیت رجاء و مقصد
 معاندان را کند بیت موجب جس موبد جالش عمر کا جسد
 و شکویش سب اند و خضم نمود مطاوتش چراغ رسکاری
 و فغانش و از شرساری که مثل ابله کی کش سفینه نوح من کتب
 میا بنی و من خلف عنما غرق ای قبضه قبلان عالم کویت
 روی دل عاشقان پیدل بیت هر کس بخواهد و زبک دانه روی
 فردا بکدام دیده پسند رویت اسد الله الغالب امیر المؤمنین

علی ابن ابی طالب علیه الصلوٰۃ و السلام سبت زلف کعبه بشی در
 در خلوت تخر و نشسته بودم و در البتہ سلق از ملک سبتی گشته
 در آن خلوت نه پروانه بگمان را بشمع خیالش راه بوده و نه فیت
 و هم را از گزشتہ ترش آگاه هر زهره که راد و در پاشش پاشسته
 و جهان پیای اندیشه را حاجب دشتش در بروج بسته
 درش ز آید شد یکانه بسته امید شنایان زان گشته
 با خود محبتی داشتم که آگاه شد لکرت حلقه بر در ز و چون درش
 گشودم درون آمد با رخی چون شد فضا بگیر و بی چون غنچه
 از قبسم لب ز پس زلف سخن را چون نقشه در ناب افکنده
 و سوسن کلام را از زبان بگو که در پسین فصلی که در سر و کار
 از جرحه بهار نشاء سود است و در کفند سپر از نوای میلان

چمن شور و غوغا از ره رو پا بدین نشسته و در بر رخ نویسن سبت
 بر خیز که گلشن معانی عجب شاد است و سنبل زلف سیرایش در
 در تاب وقت سیر است و همکام متسا **پ**ت کاهی بخوا
 دیده پر خون آبی کاهی بوارش دل مجنون آبی چون
 غنچه گلن پرده نشینی دیگر ایام بهار است دمی پرون آبی
 چون این خرازوی شنیدم در زمان پای که را بچسپه مرده
 معینه ساختم و سواد دیده را در مسد جرت بخواب کردم
 و دیوان را عقل خاموشی در بستم و گوش را به پند کزانی رخنه کردم
 پس ملک دل را با سپاسان تعلق سپردم و خود بلایا رسدم روی
 بر آه آوردم چون بان گلشن رسیدم دیدم چو پوسنای چون
 گلستان حسن گلگونوز و باغی چون چراغ ثوق دل مسد و ز

باغی ار است چون باغ بهشت بجز از ار استکی و باغ بهشت
 بر سر هر سر دوش در و موزونی سدر به نشین و پای هر شادش
 حیات دکنه در کین لب هر چرخه نشین به نیم لطیف نیم باز و دمان هر
 هر لاله اش لبون میلع عشوه پرداز نسوس رویانش ترجمه کجایات
 زبان کشوده و ز کس اشارتش گرفته استعارات دل روده در
 ساحت فیض راجین سعادت صد حسه من و در عرصه طغش کهر
 شقایق اقبال هزار دامن بت زبس که کفن کل شد خاک کلین
 غلیظ سبک و هر دم دست کلین اما چون طبع کر نه چشم را نظر
 بر چنان باغی است آفا در سیمه بغارتش چون خزان که سبت
 و بار بس چن ضیاء در کین شست از هر نوع کجی استین و کربان
 و دمان و کنار پر که که ناکاه و دوستان محرم و یاران محرم

در سجال نیاده آمد و با خود قسم نمی دست نزد عزیزان رستن از دست
 بعد است و بر یک بزی یاد یاران کردن از انصاف میع
 کل باغ بهشت بهشت باشد بی با ده هب از خوش باشد
 پس القه حصه از آن کجا حیدام و برسم از بخان همه دوستان
 آورده ام اکنون شمی از نظر که کیم از طرا حان کلین سخن خدانی
 و کلین کلستان معانی که بعضی غایت و نظر غایت در وی
 که سده چهره معایش را بقیاب عفو در پوشیده که سده روی نامه را
 دو و دل خانه شقیع است و ذل قدم قلم را ذل طبع حذر
 حواء محقر این با فصاحت چه باشد که قسیر نظر خزان سلیم
 سخن کرده و سده به این کم فصاحت چه تواند بود که شایسته
 ملوک ملک کلام باشد **ب** هر نظری که بر آن سر دشت

جمله با ناز و تن دوستند - تا آنکه هم این امانی صفت است
 بعد از آنکه دید و برون الی غیره سوم ساخت در خانه هر یک از
 لغات حکایتی مناسب مقام این میشود باشد الله تعالی و اسناد
 التوفیق علی تراتها و قتل اعداها اول در شرایط
 ادب در مقام در دنیا و دنیا و دنیا در فواید علم ادب در
 سابق عدل ادب در محافل احسان ادب در ملاقات
 هر چه در ادب است عشق و محبت در پادشاهی محبت ادب
 در مکالمات محبت ادب در محاسن شجاعت ادب در
 در مراعات صحبت ادب در رسم و در مرت و ادب در میراث در شایع
 خاموشی ادب در بار و در عزت شاعت ادب در اول صبح
 ادب در راه و در قوت حدیث و رسم در حسن فرموده

در شایع علم ادب در رسم و در عزت حدیث و رسم در شایع
 حدیث اول در شرایط ادب در آنکه ادبی در هیچ صفتی خوشتر از
 سخن ادب نیست و این صفت در آن اعظم صفات و مراعات
 وی از آن جمله است بلکه بنیاد آن ایام این شب و بی است
 و اساس و اوقات اسلام بر این صفت میباشد که در
 آن انسان اگر چه ترک عبادات از زمره فقه و عصا میگرد
 و لیکن ترک ادب سبب تضعیف ذات اعظم الهی و تحقیر مقامات
 پناهی بر آید قدم از هیچ اسلام پسرون شده آنچه کرده
 مناسبات شکوه اولنگ هم آنکه خواهر باشد که بیل عین
 قبل انسان لا ینفیر بالعیصه و انما ینفیر ترک الادب بسنا
 رسیده که حسن الادب بیشتر است مگر آنکه اندک نشینی و کمتر

این و مضمون باعث شمع آید کریمه و ایوب اذنا دی ربه الی سنی
 انظر انت ارحم الراحمین الت بر عایت اوس حضرت
 یوب و درین آیه و مرض هر عیب رحمت گفت ارحمی همانا
 ملاحظه این معنی بود که باشد که عیب حاجت از خداوند خود
 بلیغ نام معنی است و هم برین نوع است مراعات ادب عیبی عیب
 که در جواب سوال باعث مثال است گفت من نس فقهه فانی
 فی الدین من دون الله گفت ان كنت فقیه فقه عیب و گفت
 فقهه فیه بکمال سیرج را موجب خشونت در کلام و به فانی الفقه
 معلوم شد که چون شیوه بر صیغه مقبول قلوب خاص و عام است
 و صریح قبول کاف نام اما آنچه ملاحظه من منج صواب در ملاحظه
 این شیوه مزور است بر سبب اجمال آنکه باید که در هر حال

در

به جای بنسبتین ملوک و غلبه در آن رخ مری را در کمر و حال نهاده
 از وی نشیند مثلا چون مجلس بزرگی را و یا به از بزرگین و هر چه سید است
 و حرکات اما غیر متون و مراد هم کریدن و سخن بکذا ف کفن و از
 و از افعال استیلاج و هم غریبی و ملوک استانی و غنی ذی و غنی
 انتقام نایه مجلس خود اند و زود و زنده و بر نیز و تا موجب مال
 حاضر با کمر و دو کاه باشد که سبب از تحاب یکی از افعال متجه
 دیگر بر آن مجلس را عیب به و چون با شخصی تا از مصاحبت کند
 از صحبت فائق و استرا و کنایه و فتنی می فروی کردن اجتناب
 واجب داند و در مجلس لکس بر ملا کرد اند و رسم جلد اریان
 بنا و رد و یا سبب رسته نکند چنانچه اسلاف فاعله و تروت
 اب الاغت و الدین آنکه احترام ایشان در رسم سخن

شود و بر خلاف رغبتی ایشان عمل کند هر یک را با هم نخواهد
 داشت بدین گونه سلام ایشان را بکنید و همیشه به جای
 خیر ایشان را یاد کنید و آداب عظمی و توقیر عظمی بکنید
 علماء را بکار نیت دهند و در مجلس علم از محبت شعر و نزل
 و نیت شعر باشد و در بحث آواز بکشند و در مقال را
 بجدال کشایند و بی از آنچه در عهد و قتی عزیز بکار آید
 آنکه حیانت نفس را از حیانت خصمان بدارند و لایحه محبت
 طبع را نور لازم خشنود و احب تری چون این فایده شوی
 نظر حیانت از پر و یک در مشر حسیوتیان بقوه مافوقش
 کوتاه داری چون فتن جواهر را که روی بزرگ ایشان را به
 پیرامون آن راه ندی حق رعایت زبان نیست که او را از هفت

فلسفه و شربت ششونت بکنید که مکرری و شرط حمایت دیده
 آنکه ای را از شربت با محرم و از کتاب نفوس کرای سخنی
 دست را باید از غیر بنای نظم کوزه داشت و پای را از غلبه
 نمک تقدی بکنید به بازگردد از خود در سال اید و حال
 برده شود بر خود و تو از خود و حیثی که خود مغرور به باشی سخت
 دیگری خود را مرد صاحب کمال است که در حق تمام بگذشت
 خداوند است این برش نشان آید کرم باشد که خود خوش
 خیر باشد چنانچه در جواب ولایت تاب نفس رسول رب العالمین
 ولی و نائب لال میرزا بنین می جریب سلام مقولست که روزی
 از غزوات تیری برین مبارکش آمد و یک نفس بنین بخت بانه
 اصحاب چون دیدند که کشیدند نام بره و خود مبارکش هم می آورد

میر کردند تا بختاب روی یقین ز بهر فریاد بجانب ذوالکمال
 کرد سپاه آهوش از قدم شوق پایشان شد بوقت ناز
 چکان از صد میروش کشیدند چنانچه از غایت رعایت ادب
 و شوق طاعت رب غمزه زین آن چو در آستینش میفرمود
 و هم بشیوه ادب ایاز دل محمود را چنان بکنند محبت صیه
 کرده بود که شباهت مسوده و بر کف پای ایاز می نهاد خوش
 نیز و قهقهه شش زن عجب ایاز را و مسرور گردان می
 در صحن کمال پا و شاه و بر حسن ادب ایاز شاه دست و پان
 این حکایت اگر آورده اند که روزی محسود و ایاز باط
 عشرت ایبر کمره و در رسم الف بیت بگزیدند که در کجاست
 بنار گری کشین کرم چهره نظاره اش تا بزم کوشا ز جبهه بوز

سید کشته اند و گشت الف تر از انفس کشته و دم در ده پایا
 کاه از مصلحت و پای به جوشش درک عطای قهقهه شود و کاه
 از تماشای محسود زلف و عاقل حقاید غریبه میفرمود شاه
 با وی بزبان در سخن بود و او با شاه از کاه در گفتگو میست
 که چو تیر زمان بخت کوشش در کوشش که باین از قضا رسول
 الفقه شاه با وی با فرار قضا و در فن می نمود و چنانچه در چنان
 معادله کجایه پس استعارات خودش محسود میزد و در کمال
 خدمت این و چون شاه را متوجه خود دید چنان همان نظر
 بجانب شاه منتظر بود که از وجود خود اثری نمیدید
 دل از رخت خود می چکانه بودش که رخت دیگری در خانه بودش
 گویند از کمال عجزی در توبه ایاز و من ساخته بود که کوه

خار از آتش پیشش تاب کشیده دل ستان از خدمت زهر
 قهرش تاب شده و شیرین شک از هفت صد پیشش چرخ چنگ
 زمین گیر کرده و می بگر سپهر را رعد و ششش چرخ برین ابری
 آورده از پیشش زوده از سوز رخ برون و زهرش
 گمده برادر بخت و چون از چاه نوره راده بر شدن
 داشت بناچار از پیشش زن کرده هفت جای پای بازدا
 بر بخت ساخت و لیکن بخت تراعات ادب آن سرور یکا ز پانگن
 شکست حکم کرد و چنان کرد که زنگ لم از کجای پیشش زنگ
 بر دیار کمال بر دوش کار کشد سر را بخت
 اجزای وجودش که ازال بر زبان گمشت او دوش
 چون رشته کلام کما افهام شد و انشای یافت ای که کوشه رفته

نور و انبیا کشید پیشش جمع بر آن مصلح شد بشمار اکیخت و هم
 که و ساعد شد و چون قصه عقرب شنید چون بر بر خود چیده
 ز نور غم برداش از پیشش زن کرد پس ایازر سپیده گشت
 زنده در بخت ان خمار حاد نه نمودی و لب بر رخ الم کوشی
 تا بویانی دیده و دوی کشکی خمارت از جراحت میگردم
 و بجه و از رخ سپیده شب زهر از شرابان و جودت رخ بزم
 از جبهه غم خویش گفتمین کس کشد در نهان از طبیب
 و ز گفت در آن حال چنان از حق عنایت شریاری سرخوش
 بودم که خودم حسبری یا از وجودم اثری باشد از آنم
 در دوراحت کیمان بود و ذوق الم در کام یک نه از آن
 خبر از خود چو از غم چیده و چه و مال سه و برین

خواه و بفرماید کیست و هر چه عیش و نشاط در مدینه بود
و طوفان تشنه در حقیقت و دست بوقش هر نفسش کربان
لطافتم در راه حیات و حیات است و حضرت نبوی
عیش و طرب و من و لایمان شمرست برین که هر که حیاتیت
ایمان نیست و بار دای مقرر و اما این حسن و قبح شایسته
و لا محاله عقل در تیر فاسد از قیاس و قیاس است بر عقل
بصرف طبع ممکن است که بخوار گشت امر و حسی بنا بر
صفت و نبوی مبارک و لیکن با مبادی است اخبار را می که
سبب مواضع و این بوده باشد بخوار که پس فایده
که اشرف صفات انسانی است و نیز بود است بر
محمد جاکام معجز قوام امیر المؤمنین علی علیه الصلوٰه و السلام

من قتل ما و دوات قبه و من است قبه و من است قبه و من است قبه
مکات کنند که در خانه کس بودی جماعت کرده ای که در شهر
که هر که می آید که در نظر این چشم دیده و هر که این شهر
و قصر بر همه است و است بر غایت اتمام در شان
بر این کتاب و هر چه در حق بذات مقدس عبودی و استماع
بشارت و تقاضای من روح و است که از غایت یاد و عین
مخفی فرستاده و یا لیست قبل از او گشت است یا میناها
این اندیشه بیکر و کس و حال قوم این حق را حمل بر توانا
یا قیاسی کرده زبان شایسته و توانا و کس و کس
با ممکن میاد و معصوم نبوده و ارشاد نفس و کتاب او است
بجمله است و اجتناب از خصایس و تقوی و خوف و خوف و خوف

میاست و انچه پنجاهم هم حق است اما بعد هم سخن است و در دنیا
 بهریت و سخن چیا که بی درون است شل بیانی که بی کمال
 از حال قیام عزت باشد اگر چه گفت این صفت افراد آن ذرات
 قاطبه و بصیرت و لیکن بر اعانت این شیوه و عنوان و ماده
 رفا از پیشتر در کار است چه ایشان به فیهام نظاره دارند
 و بر حق خرم و مسای آورده و آنچه هر یک را در کار است
 بر پس اجمال ذکر میشود اما آنچه برین ماده درین شیوه و مایه است
 کل غیب گفته شود در هر علم و تعلیم هر علم و حکما و فیقه و برین
 انکه از محال است و موانع غیر انسانی جسم و روح و مکان و زمان
 هرگز کوی و دیر نیست و از ازل و فقه و عجزه و بقا بماند
 چنانکه در هر علم و شقاوت و فنا و نه و بیخ شریعت و معاد

اندرین سخن و بی سبب و در اکثر و فیما الفضا و باید که از عالم بیرون
 بهمان در و بار و دم که نشستن را شعار خود سازند و بگویند
 و باز اگر نشستن و امثال آنکه کم رغبت نمایند بهزل و مطایفه نوی
 کنند که باین خفت است بدو عبت موافقت نمایند که موجب
 استیلا و اهل فرست است و طریق سلوک زمان انکه از انچه درین
 من بیست و دو جوهر بگریزند یکبار از بعضی فارم سپهر بریزند سخن
 آینه گویند چنانکه مستمع می آید اما آینه از چنان نازک
 کنند که سبب زیاده و بی رغبت تیره دلان کرد و چنانکه قال
 عروس قال فانه من بالقول قیل الذی فی تسلیم مرض و حق و قال
 معروفا و فی که بگویند و باز اگر نشستن و خود را فی و سه کشتی
 نوی کرد و موافقت است که هر کجاست که موافقت و انوار

و نه مانند کنگ ایشان باغ شرسای بکر و گران را مایه
 بهار است و با کردار عایت جیاهم است از پیشه چه کرده
 اخیر از بعضی شایسته حاصل شده که در قلم مدعی دارد و بخت
 او با هیچکدام از مقتضای این چنینی شدن اگر چه زو سلاطین
 باشد جایز نیست از قبیل شوهر دارک زب از سر مرد و سسر
 و خاد و عطر و نقاب نیست و ذات اجل را حسترم
 زوج و احاطت امرش در ضایع بار او بش و قفاحت باقیش
 واجب و حیانت دره بش و عقیده با اذن وی حرام نکاح
 گفته اند زن مکمل بهر دست باوران در محبت و کینه ان
 در بدلت وزن بهر دشمنان در مخالفت و بهر ازان در محبت
 و بشو و جانی است بر صحت و صحت بهر است از پیش

آن شود و بهر زیادت بر کنگ که است یا نود و حق بهیت صحت
 است که اگر کرم بیداخت و بازی چنان کنی که هر چه از سوس سگ است
 برده شود و چنانچه آن من مستور که هر دو پیشه از سوس
 به سخت تحریر این حکایت گفته اند و در آن که یکی از مکر
 از وی بر فزاد و در آن شکوه بر آمده و بقا و بقا و بقا
 و در آن که و شباهت نفس بر جوی و در آن که و در آن که
 می از سرست و فغانش چون زلف از او شده و فغانست
 چنان زلف است و فغانش چون زلف از او شده و فغانست
 عشوه و شمع و شمع خای کنی از چشم میل فاکر و و فغانست
 فغانست و شمع و شمع خای کنی از چشم میل فاکر و و فغانست
 بهر فغانست و شمع و شمع خای کنی از چشم میل فاکر و و فغانست

تا قدش هر که کسبگری - کر شده دامن ال می کند که با چاشت
 شایسته چون بر جان آن غریب اند و گوشتش بر فوی در صفای
 سینه انجم شد بر آن غریب که رفت پس یک پیر عارفی را خواند
 که اکنون ترا دید که آن تکی سعادت بر جان در راه می آوری نه
 چون بوم شوم شب آری که غراب وجودت بکلی غیب غیب
 گرفتار میشود به نیای نایب آری به هم راه پس فامد
 به نزد پرچم به آمد به چند ضیاع و نیز ملک خواست که نزد
 شایس آورد آن دست پر در ده مریم جنت راه رسید
 بگوشتش داد به سکنه در رانی بختی از دور و در
 میسر رفت این کاره آن چون شاه بار و بخت انجم کرد
 انده چاک شد خاک در دیده مرآت کرد فیه شود کار و کار

حقیقت شبتان غمت آورد بر تاران چون شب نموده شده
 آنکه روح را به سنج خاص اشخاص دادند چاره مضرب گشته
 به یکت شرف دولت دارم شهریاری سوز و باوج
 بعد شرف با دوست ملک اساش بر فوی فزندان مع
 تا بعد از آن راه که این چه کار و کج بخشایان را بگوشت سپیدان
 به از آریا پیش و از من ترا میقت محبت کرده و که ام غصوا
 شرم صید بر است کشته که اکنون مرا دم بلا انداخت و چپ
 نیز ضلالت شد به طبعیت دین زن بخت شد
 که کشتن به گرفتار دولت شاه چشما می توان
 رنگ کرمک ساحه شده و جان روح و رنگ نهی
 شهر افکن شبت کمان شنه زده کرده صفت غمت بر دلم زده کرد

از دهمین روز که اکنون مردم از آتش این بزرگ و چنان
 از آتش جانب بر دارند که در یک دید و حرکت بر آب
 گفت و دیشم که از این بر دو آب و اندون آن چنان که نیست
 حال خلق شده و در آن از جای جبهه خلقی جیت و بر گشت حیت
 و در شهرت بهر ترزل گفته و دوشه وی هزار مردم شوب
 از جای بر کجده و زوشت و بر دو که یک آورده و هر که یک
 پا و شاپ کریت از چشم خایه یک و حرکت آورده و می
 که شاد و حالت پیا و چنان گفته و دوشه از صبا رسته و حرکت
 بعدی کرده و دارد و نه شود و آتش شوت هم را نه
 تر و صبا رانم شاه چون طاعتی که حال نموده و دوشه
 بر کون از کون آتش بر بر زوشتیم نه است و شمرن گفت

از

گشت که از این شمع نور بر خورده و جان برین تیر ساجی دارند
 نمون قسح حور از اوست و هر آتش از انقی و خایه نشین
 شدی و من خایه غریب کاش از دوشم که شدی با قاصد
 و بگو که خیم خواب بودی یا از هم با آفتاب پس آن انواع
 و شت و حرکت نموده دست از دوشت است و شت
 و بی ال گفته و علم و دوش - این بهر حرکت که شمرن گفته
 عمل به سببم از دوشم آنچه در می باشد و سبب از بیات
 و در بیات پیشو و زوشت و آفت که مقصود در آید و فلان قاصد که
 و لغالی که طین العیض و العافین عن الناس ان و الله یحب
 الخیر و حدیث افضل الرسلین و است بر حاجت ظهور
 علم که است بر جمیع انما قریر و سببین گفته و از شاه صمد نشین

بزم است تو رسیده که حال از فی انحر و کشاند که جلیل بر است
 لان الله تعالى وصف نفسه بصفات علمه باید تر از عقل است
 چه ذات اعظم ای دیگام چه سلبش خود یکم کرده بخت
 و چنین است سببی این را بدین صفت بهوش ساختن بخت
 وصف خلیل فرموده که ان بر اسم لا اله الا هو
 ذات مقدس نوی حضرت حق پناه فرموده گفت علی علیه السلام
 و نیز فرموده گوشت صفای قلب و خستادن جو کف و کف
 پس از خرم هم حرمت غلبه می شود و کاه باشد که غلبه
 بر نفسی چنان غالب شود که عقل را بایل ساخته با قدم کل از شسته
 اند که نزدیک کرد و هشتم از شسته و یکم از شسته و شسته
 از خوارین از عیسی علیه السلام سوال نمود که مسلم را بجز خود ما

که خیرین جز اوست و غلبه می باشد و تعالی گفت از بچه
 این قهر شد و بر یک غلبه خود حضرت بهر توان
 میفرماید که در اوقات و غلبه نوی از جنون است که صاحب را
 پشیمان باشد و است مستحکم جنون خواهد بود پس اگر در غلبه
 در وقت نفس از هر وی غلبه کند در و در غلبه
 عاب هم فرمود که از یکم از کتاب معاصی متر و سبزه
 باشد که آنچه آدمی از این شپوه بکار آید بر پیل کپا انگه در
 باید که بزرگ حستی مثل سایه سوی از جاز و و که عمل سفاهت
 و درین غلبه از اندام است پندیده و فیت از آغاز اری
 که آخرش جدا و بجا به بهر نزد چه بعد از آن تنف پناهی است
 از میان نویشر است که بی ازاری و بهر باری پند خود کنید

چون ملک غلبه از آنجا ظاهر شود بود بفرمان ازادی تمام
و اقدام نمودیم چه حاضر آورد از مدت دور بر زمین آورد
باز در آن روز که تمام بخت و حال انداختی به خود و تو بخت خودی
و قال فی نفسه من اجل ملک و من نعمت که از آنجا آمد و خود را تمام
بسیار بقای من بر پیش رو و به وقت که کشش و خود از غلبه محبت
بیرب کرد و هر آنکه بخت و داشت از یک و خود را پیش
و در آنجا است که گفته اند ملک و پستی و انظار و پستی و انظار پس معلوم
شد که همیشه عالم و رفاهی خود به بدل عین است و چون ملک
از او است و در این ملک از آنجا است و در هر ممتنع است این هم مر
ایش را هم است که گفته اند شاه و در جهان بنای اول است و
من چون شاه بصلح آید جهان بصلح آید و چون جهان بصلح آید جهان

[illegible]

شایسته می باشد و بی وینک عتاب کرده اند از آنکه کشتوی
 در عهدش ستم نکرده کسری و او پسرش بی بی در عظام
 علی بن ابی طالب است به زنده زینک کرگست در جهان
 تا که زاده عدل و عدل است در دوزخ بیستم شکار بر کب
 بنجم سدی بود از شهر پروین و قدح حرم از کوه شید افغان
 رنگ سال شش شده و یک پادشاه از دشت سیل لغزش و غ
 عقیق من کردید ناکه و شایسته نظر شاه کوکی را از دشت سیل
 مرغی نو و پس عقیده صیدش شب از دشت کب پاره زنده
 پیاورد و کجوتر و در پیکر عتاب اجل که فارشته است خسته
 محای باقی کرد و اگر اخطا کرد خطای کرد و اما چون سلطان حسن
 اقبال بجانب افاغستان کرد و کی ایستاد پس است پست

ان که بشایسته اند کشیده و شش خیزش بر دوزخ است
 سنگ ملک فانی شود بیکر و جهان بر شش و بی بی است شش
 بر او شش میوه سنگ شده بر دشت سیل حرم اما چون در
 و سوزش ستم و اندک که شد جسد حق خاک پاره زنده
 سنگ در دشت سیل کنگره و دوزخ پیکر و بر سر پیکر چون
 پسر را سیر حاکم اجل و بی بی بی بی بی بی بی بی بی
 هر که شش بی بی خود شده و شش شش شش شش شش شش
 از شش شش شش شش شش شش شش شش شش شش شش
 کبریت که شش شش شش شش شش شش شش شش شش شش
 چون شاه دیده کشید از سبب شش و بی بی شش شش شش
 هم سنگ پسر شش شش شش شش شش شش شش شش شش

برست و طاعت غرضش با تو که نقصان خون هر چه برسد
 ایک سرم برکت و اگر قلم غفور برسد بدم کنی جان بر هر طبق
 الغرض است هر چه افتاد بکشت در این صوب است و خون
 کرم سوزی و کساری تو دانی اما چون آنی این دولت
 یان چه دیدم شعر غنیش شایسته غنای کفایت کفایت
 بنای عظمت افکندن و در آن شفاف است و عود و ادویه
 استخفاف پس شاد و در نصیب غایب بکل که در ملک که است
 از این قلم صبیح قلم اصناف بر او است بیکه تر بخت این که
 نه از پسین که چنین کرده اند در سینه و در میان از دل
 تیر که به و الله سبحانه و تعالی غیب که در کار و در میان شایسته
 خوشگوار و در حقیقت چنانچه در غایت است حق پرست و در میان

و بهشت خزان ترنم تا به جا و کشف صدیق و رفیق این شایسته
 و از این ترنمی خواند و در آن که لا شریک علیکم الیوم یخبر
 که و آنچه در میان آن است یا اهل ایمان در کتب معلوم است
 و در است بر حسن این صفت و حضرت ابوالحسن این نام شریفین
 چه مسلم و در اسلام و در عود و در غنای که عجب در کمال
 که به و از او بکشد و با حسان ازادی رسته و دنیا زند که
 از آن چه از احسان و احسان یعنی یکی که در دست با و خود
 از او چه است که بی اراده است فاعل او را شایسته گفت
 و در هم مشی است باعث بر ظهور می که به و در دست با و شد
 و این صفت قیامت فانی و انانی و سیوانی و ان معلوم است
 و انانی مثل شفاق سیوانت با و و بخلاف مونس که بالغرض

شودند که نسو و کمر و حق آستان و بوی ابله که می کشد ترست و زنده
او پ فرومند خن کنند و صاحب عیش و شادی یک صافی در دست
حال در محبت شاد است و چون اول و دیگرانه از صاحب باشسته
منع نمایند در جوی که با ایشان می رسم آنها را و در میان بیاورند
که سبب خزان سردی است بجز بهشت را چنین تقدیر است
باز گشته در خوری و در دهانه بجز ایشان در نظر او قرار
و بهند فانی سالی شده و اندر دستم که می آورد و کم خان
گرامه اول و صاحب آه حق نوح بر زوجه که زن بهشت
و از آن و میان و با و خوشان خورای می توانست بادی
بی مری و در شش سالی نمایند و مع در دل می کشند و می باز
نمودن و دست بهین بیاورند و بادی اساک و معزیت در دست

تنگی چنانچه سبب نفس حق که مرا میارزست چنان بود که در حدیث آمده
است که سبب درک فایده نیست کردنه که امتیاز اخصی است فیصل
و این در تصور و باقی شقی است از آن شبیه غیر مستوره انکار
عظیم از او در محض است این شقی باشد چه در دایره رحمت صرف
و دیگری سینه که شوهر باشد از او بهر دو آن دفع عین
از او قاصد و محبت خود در عرف شوهر نکند و نیزه در چون
اطهار رحمت نصف کمال صیده و دولت که فانی از شوب
رسانا شد و زن چون سبب غلبه جفا اخلاص محبت خود می نماید هر چند
بر خود رضای شخصیت و حق از محرم است و آنکه چون این سبب سینه
چون شکسته که اگر ایشان نباشند رحمت حدیث بر نکست
پس بر سینه بر ایشان در نعم نوزاد و اشفاق و استقامت نیست

بر چند حرف و الحاق این شکر بگلان پند گشادی و او بر کشید
و او شش مردی روی حسود و اکنون دستم می کشد و شیخ نعمتی
با و مردمی و در میان پادشاه چون اینصفت شد از
اسب پیاده و کشته و بجا پیر آرد و گفت که بنده شکر خدا
که فلان بنده از هر کس خوشتر این در صدد و دو بخت که بر کفر
عفت غالی از او بر کفر پس بر بعضی غنی شده شاه پست خود
و در آب نهافت و چون باز کشید به این قبایل صدهای مردم
آشاد بود و این علم بیکستان از خون بر می شود و خانه
غیر از آب و اکنون بر می شود پس جسد را بر کشته و در
تقسیم مغل را بر او زد و در روز دیگر که خبر و هر کس داشت
جست و پیم بکشی پادشاه و کس شکر می داشتش بر عافیت

زو شاه و برادر کساعت هستند. اقبال قرار گرفته با حصار پرفرومان
 ۱۱۱۱ حاجت پیشان بهر دهی کبریا چون بیارک و شاه حاضر شد
 شاه گفت مرا بهیمنای هم انک دیر و زبانه رسم شرکت در میان
 ۱۱۱۲ هم و بشری اگر دوام عفرتم پس حسیع داخل صحت افزا
 ۱۱۱۳ دایم مقام شود است چون مردی از درویشان خوانده و نه یکی
 ۱۱۱۴ تا که تاسان خوانده شد و دست صبر چون کمر شویب
 ۱۱۱۵ و مصایق تقدیر و ابراهیم و ابراهیم و متعال است این
 ۱۱۱۶ بیت از یک سخنان خستد پس بر این مرد در واقع میباید حجت
 ۱۱۱۷ و اصول بخت خواهد بود انک قال عرض شانه و انصار و ان فی
 ۱۱۱۸ انما و انظره و حین اباس او کما یتین صدق او او کما
 ۱۱۱۹ هم انظره حضرت میرزا علی بن ابی طالب و انظره چون

مشکل بود آموخته بود و دل بهر چون غرقه دل است
 حاصل بهر دل بکی سپارد و کمال بهر کجند بعد از توبیح
 غرض از این توبیح و توبیح و توبیح و توبیح و توبیح و توبیح
 که ملک و توبیح و توبیح و توبیح و توبیح و توبیح و توبیح
 زوارا بیستی که چون کجند و کرده و توبیح و توبیح و توبیح
 غرض از این توبیح و توبیح و توبیح و توبیح و توبیح و توبیح
 هم دردم دارد و توبیح و توبیح و توبیح و توبیح و توبیح و توبیح
 چه چشم غرض از این توبیح و توبیح و توبیح و توبیح و توبیح و توبیح
 پیش از کجند و توبیح و توبیح و توبیح و توبیح و توبیح و توبیح
 آن بهر توبیح و توبیح و توبیح و توبیح و توبیح و توبیح
 دارد دست و توبیح و توبیح و توبیح و توبیح و توبیح و توبیح

فرمودی بر بهر دل بکی سپارد و کمال بهر کجند بعد از توبیح
 بی دست و دست و دست و دست و دست و دست و دست و دست
 زوارا بیستی که چون کجند و کرده و توبیح و توبیح و توبیح
 غرض از این توبیح و توبیح و توبیح و توبیح و توبیح و توبیح
 هم دردم دارد و توبیح و توبیح و توبیح و توبیح و توبیح و توبیح
 چه چشم غرض از این توبیح و توبیح و توبیح و توبیح و توبیح و توبیح
 پیش از کجند و توبیح و توبیح و توبیح و توبیح و توبیح و توبیح
 آن بهر توبیح و توبیح و توبیح و توبیح و توبیح و توبیح
 دارد دست و توبیح و توبیح و توبیح و توبیح و توبیح و توبیح

الله شرفه و عظمته و جلاله و کبریه و شرفه و عظمته
 که با بخت که الله عز و جل چو سیم شانه و برک در دست و در
 کیفیت که در من است این باری که در دست و در
 که ۱۰۰ هم در نزد قرب و در حق تو و بساطی این را و در دست
 حقیقی و جوی پای عشق بجای داده و در هر دست حق بر او
 الله در عشق حقیقی نشاء است که در سبب و حق حق و در حق
 و در حق حق و در دست حق و در دست حق و در دست حق
 عشق حقیقی در دماغ و در دست حق و در دست حق و در دست حق
 حقیقت بر هر کس که ای عشق بر کرم و بگری نیست و در هر دست
 حقیقی در دماغ و در دست حق و در دست حق و در دست حق
 خاک هم بر هر کس که ای عشق بر کرم و بگری نیست و در هر دست

لی عشق نفسی شرف با بخت و جلاله و کبریه و شرفه و عظمته
 که با بخت که الله عز و جل چو سیم شانه و برک در دست و در
 کیفیت که در من است این باری که در دست و در
 که ۱۰۰ هم در نزد قرب و در حق تو و بساطی این را و در دست
 حقیقی و جوی پای عشق بجای داده و در هر دست حق بر او
 الله در عشق حقیقی نشاء است که در سبب و حق حق و در حق
 و در حق حق و در دست حق و در دست حق و در دست حق
 عشق حقیقی در دماغ و در دست حق و در دست حق و در دست حق
 حقیقت بر هر کس که ای عشق بر کرم و بگری نیست و در هر دست
 حقیقی در دماغ و در دست حق و در دست حق و در دست حق
 خاک هم بر هر کس که ای عشق بر کرم و بگری نیست و در هر دست

که یک یکی تا به دهن و درشت به عرض برست مثل جوشیده که
چون برشته شد از دهان آید و بر آید و نکس و این فضا در دهان
و حال آنکه خود را چون بر زمین پس ایشان بر وجه نکستند و میفتند
و هر که جویند و دریا بپند بت بگره است و در دهان و بر زمین
هر که در گرم و بخی میماند و گوشت در معی و میان این میمانند
که اندک است که حرف می شنود و از خود آب و می می بینم
میدانم که آب چیست پس از او می گویند که آب است و آمد و که
آب را با خاک و در جواب گفت تا خود را آب چندی این بنامید
تا من آب را با خاک نام و در وقت که در معین شاه به یکجا است و
این چنان می شنود که که بگوید که گوشت در میان چربی نمی
به نکس سخن را به خود است و در دهان خود می گویند که از دهان

آید که خود را بر زمین گویند که یکی از آن سید بر چند خواست سب
و آب از او در پیش می بیند و پس آب را گل آید که از دهان آب
که در دهان میماند و گوشت سب تا خود را سید بر معین و برین میماند
و هر که جویند و در دهان و بر زمین و بر چند درین آب بیشتر
روی می شنود و هر که این چند را این سید به سید می گویند که هر که
در دهان و آب است و در دهان و در دهان و در دهان و در دهان
هر که این سب را با خاک نام و در وقت که در معین شاه به یکجا است
و این چنان می شنود که که بگوید که گوشت در میان چربی نمی
به نکس سخن را به خود است و در دهان خود می گویند که از دهان

اصف السراج قدس سره این جواب را بعضی اوقات ثالث می دهد
 که از تاثیر کمال محبت از من اینها هستی بریده و هر چه جزو است
 جوهر هیچ و نه پای کمال این است و در عرض من از هر چه در وجه است
 و بی مدعی طریقت است بگرداند و این مرتبه ضعیفی اندک گویند
 و لیکن چون سبب بر هر چه نفس و بدن مکان است باز از آن
 این رنج کاه و دل بر آن که گوشت و عذرت در بر میگفتند
 که اشارت بر این قول اجمال نمی گنجید و هر چه قرار و هر چه است
 پس در حال محشر است جمع امور و ماسکت محبت بر محبت
 خدای تعالی نمود و قدم از هیچ صواب بیرون که اندک و بیوفی
 همیشه بر من است و الا در نزد من که این خواهد بود که در هر چه
 اذوق نماید محبت شود است بکس بر معرفت ذات محلی است

آنکه که گفته اند تا بدانی که در کمال استنی و خانه که می بینی و آنچه
 زنی در کمال حدیث است که در زمان خلافت موسی
 عادی با او که چندین سال جهاد میکرد و هیچکس از او قوت در کار
 از او ای روی ظاهر نیست و روزی حقیقت از اینجا بوی موسی ام
 معروض داشته است و او اظهار حال بحضرت ذوالجلال
 نمود موسی علیه السلام در این مناجات سبب در قوتی حاجت
 داده و موجب پیکانی او را که بعد از این سؤال نمود جواب شنید
 که موسی علیه السلام سبب نجات او شده و با بدان و در هر چه در کار
 را نیست اگر خدا را بجهت امتحان نمائی با او نشیمنش بر تو ظاهر کرد
 حضرت که هم روز دیگر بر پا است و به آید و با او مخالفت و محبت
 او می کند و چون زمانی برآمد و به سبب بعضی که در محبت که خدای

و در میری برتس از نو بدل او انداد و چون حسن بن محمد را بکشت
و در دهانش نهین و ده بر دستهای و دستارش و تنش با شهادت
او در پیش چنان افتاخت و در میری از آن شکر بخندیده آنگاه از نو آفرین
نموده در گشتن بانه پدید کرد و گشت عجب شهادت از شهادت
عجل کمال بود و نیز در پیش و در پیشه شمر که بخند و خوشتر از این جهان
بیت می آفرینی شد و گشت که در شب بر روی آفرینی شد و
مرکش چنان فرس و دایره از آنرا چو نه محسوس شود که او بداد و با
و از زنده صید خود کرده که از نه ده شش چینه دانند که قوت سرخه
مردان چو بگویند و دست است که در چو صبح در شب برده
عظام پیدا شود که در گشت و آن کدم و چون در شب
از صبح و آنکه از شکر می نازند و در تهر شب بدین نام و در گشت

که شدت برودت سخن ازین سخن بدین معنی است که
برای علاج اعتباری از این معنی زدنی شده است هرگاه
از این سخن نفس کشای از این سخن بشنود بجا آید از
هر که در خواب بود و چون از این گذشت از هر که
خواب در خواب بود و از هر که خواب در خواب
از این خواب سخن پس این سخن بدین معنی است که
بر روی خواب است و از هر که خواب در خواب
سخن از آنکه تا این کشی شده باشد از خواب بدین معنی است
از خواب بدین معنی است که از خواب بدین معنی است
و از هر که خواب در خواب و از هر که خواب در خواب
بدین معنی است که از خواب بدین معنی است

نموده و بدان کلام غلام تن داده و چو خوابی نشسته صدف من عشر
چو خوابی بسیم افی شمن غم چنان فانی بدهد و در پیش بر داشت
در چو خوابی روی خواب در روز چون بر دو سه یک
کر شده در ویش وقتی سر از خواب بر داشت که آن چهار پیشه نداشت
به ستیاری آتش سوخته در جوان را آب پنج پندیر بر ریافته اند و
و پیران رفته در ویش خاک بر سه کمان گشت بر که در این
پیش کند خوابگاه و یا سرش از دست رود یا کلاه القه در خواب
بر نه نود و بر بر پیش سر شده از غایت خواب و در خواب
در ویش صاحبی صفت دانسته در خواب بود ساخت اما
چون در آه دمی را برفت در ویش بخوابد و به نقش خان
منصف کرده چون به خواب رفته ویدانک زو که در ملک

از این صفت فراغت هم در پیش گفت ای کا فزول پرست مرا
باساب حال بپندار الفت که بین غایب و ام حجت باشد تو
تسلی که بر او خوشی از آن باشد که در او آه صوفی برق فایزین
عزت بکنند باو ای و در حیرت نوی شود صفت حسن و صفت
ناگرفت از او و صفتان حسن و نادر او بشنید انگ
طوفی در خانه و در او آه بشنید و امید و ارم از لطف حکم صفت
شماره و قاضی و این پس که در و بر عزم از محبت قسم
بر او سیرت شمس اجل که در او هم رفیق از انصاف و صفت کارزار
که از او و خاریان جهان از او و از حرکت و چهار پرت هر که در آن
صفت باشد یارب که پریشان از آن لطف پریشان که در
او چون از او بد که در او پیش نشین که در او چهار برآمد که در

چون قوی بگویم که کام عیب بخیر نموده و آنچه در درک مع
 عز و است که اصل سپهر بر پایه یزدانی است که معش
 خد که کمال حق آن است و بر سر است که نام دولت در جبهه
 افلاک آن کوید که استیلاست بر سر است که نام دولت در جبهه
 دار و کمالی که شوق بر افلاک باشد زبان سپهر در کمال است
 شاهان باشد که دولت بگویم باشد که در کمال حق آن
 و افلاک مع جبهه دولت که در کمال است و در کمال
 در حالت عزت و شرف که در کمال است و در کمال
 فتح معش که در کمال است و در کمال است و در کمال
 در کمال است و در کمال است و در کمال است و در کمال
 سپهر افلاک باشد که در کمال است و در کمال

کمال افلاک بر جبهه افلاک است که در کمال است و در کمال
 افلاک است و در کمال است و در کمال است و در کمال
 آن معش که در کمال است و در کمال است و در کمال
 و در کمال است و در کمال است و در کمال است و در کمال
 و در کمال است و در کمال است و در کمال است و در کمال
 و در کمال است و در کمال است و در کمال است و در کمال
 و در کمال است و در کمال است و در کمال است و در کمال
 و در کمال است و در کمال است و در کمال است و در کمال
 و در کمال است و در کمال است و در کمال است و در کمال

و است که در کمال است و در کمال است و در کمال
 معش که در کمال است و در کمال است و در کمال
 معش که در کمال است و در کمال است و در کمال
 معش که در کمال است و در کمال است و در کمال
 معش که در کمال است و در کمال است و در کمال
 معش که در کمال است و در کمال است و در کمال
 معش که در کمال است و در کمال است و در کمال
 معش که در کمال است و در کمال است و در کمال
 معش که در کمال است و در کمال است و در کمال
 معش که در کمال است و در کمال است و در کمال

و است که در کمال است و در کمال است و در کمال
 معش که در کمال است و در کمال است و در کمال
 معش که در کمال است و در کمال است و در کمال
 معش که در کمال است و در کمال است و در کمال
 معش که در کمال است و در کمال است و در کمال
 معش که در کمال است و در کمال است و در کمال
 معش که در کمال است و در کمال است و در کمال
 معش که در کمال است و در کمال است و در کمال
 معش که در کمال است و در کمال است و در کمال
 معش که در کمال است و در کمال است و در کمال

مزد و راست پس شعی و افی بد و اوقات هم که ریش شاه و زود
 با خنده و خیار پیشه در آنجا خسر هیچ خرج نداشت و نه بر او می ماند و نه
 نه شده سیادت و نه پیش بر سر بر زمین از خانه خارج نشد
 غم و دین کشیدن و نه خسته چون مدتی برین بگذشت پادشاه
 وزیر را بگفته تحقیق نموده و گشت و چون شنید از آمدن وزیر
 گشت اجازت بکار که غایب بود بی نادر و بدست کی افغان
 چون وزیر بدان خانه درآمد و در او دید که چنانچه در میان بود و او را
 بر این حال میگفت **بست** بر رفته که به چشم کزانی می بگذرد که
 ریش کار نه غم و وزیر را خود اندیشه کرد که اینگونه پادشاه مشغول
 که از بیم بخت شش کر که بر خرم دست تعدی کوتا راست این
 چه سنگ باشد که خود را بر خانه و پیش خوب و کاش به مها که خفته

این از دیده من بکلی بر سر نژادکی باشد بر این چاره نیست که از دیده
 دیده به عرض رسانم تا بدقت تر خجالت نهم پس بگذشت پادشاه
 رفته به عرض رسانید که قش در محبت تقاضا باشد پادشاه
 بخت وزیر بخت بکلی رفته و که قش را در حاکم و بکلی
 چون پادشاه وزیر چیزی ندید و با خود گفت که این مرد را نموده اند
 هر چه که گفته که بگفت بری شود که از خنده آن پسر و نایب
 و حال آنکه وزیر قش را دیده و زنی خجالت که این حرف را که در
 خدمت پادشاه و پادشاه از من شود و بدست سیادت و کس سخن
 گفت چون من بیان سخن به گشته چون من نیاچار منی را
 همان که به عرض رسانید که دیدم آنچه وزیر دیده بود و آن چون
 و بعد اتمام رسید و در دزد پای خود را بخت پادشاه آورد

چون نظر کرد و بعد از آن که دوستان دیده بودند با خود اندیشید که زنی باشد
 که در طلب شمع دیگران بود و حال آنکه از این یک چهارم در دست زلفه
 بر دست کمان نشین ای دست برادر برک در پیش پس شاه
 صلاح در انقضای آن سروده است و کتبین پنج توده فاش بخواند
 و شاه چون مقلی بین گشت روزی بدو شاه را از خود یاد کرد و دیگر
 در میان من و که در آن روز قیامی نظر نماید و بعد از صحبت من
 بر خود بستم و در یک سال دو پنج و شش پادشاه سوخته یاد نمود
 که ما نیز چندی بودیم بهت و از آن شش پادشاه که در دست است
 مدد جهان نموده و یکصد تومان نهاده و الفصد تریه در کت من بستم
 آن مبلغ را تصرف نمود و از آن وقت تا زمانه ای یافت
 در دست من ایضا بن خرم را بر منقل دست تریه بستم و در ده

تقدیر بر خدای ماست عاقلی شاه که از کارگاه ال صلیح و مجتهد
 اگر چه جمعی خود را از خود حیات و سقیق نیستند و عالم مرد و عالم
 نظری است اگر چه طایفه از خود غش عاقلی و غش نیستند و شایسته
 بر صدق و عاقله و شیره و ان و عاقل و او در دست روزگار
 آن قبول قسیر و جمع است و این همان کافه اند و جمعی از خود
 حقیقه اند که ما دانستند و اگر چه قریب به پادشاه است و او را اند
 که نیازی به برادر پرسید که کای من بخت نماید و از ما یاد نمود
 معا و قریب شیانم فرمود که شمس که تو سوزان بزد و شمع و دست
 تو خود از آن بدان که او دوست سکوی که در دست است و خود آن در دنیا
 به دنیا حاجت میرسد و خانه و ده و عالم را چون خانه زبور شکست
 که در آن روز شاه به علم الدین علمای سقیق نظر نمود و بر شاه است

بر صدق و خالصت حضرت نوی که قال دعوه انصوم سحاب
 و لو کان فاصلا ما فی فیضه ان یصل الیه لیکون فی فیضه
 پسین غلبه بر حق بر حق است زود بر وی کشت زودی یکی دارد
 زای قند زید ماکا به پاد در سید پای بر پست پای ملک
 نهاد و پای ملک کشت چون پاد و قدی چند برکت سپاه
 خواب و ما در گرفت و کشت درین حال یکی به شد و اسب
 چنان در وقت که پای پاد در هم کشت و سوار بر سوار از غریب
 نشد بود که دیدم پای ملک بر سوار فیضه و در فیضه پای اسب و اسب
 را که در هم کشت و از آن روز فیض حاصل شد که کشت فیض خانه سوار
 و غایت پس من به کشت و فیض و سوار از غریب اسب و سوار
 محرز بوده با من پاد و پاد و غریب و کشت و فیض و سوار و کین

خون پختنی ازینام انتقام کشد مگر انتقامت روز جزا و آورد
 ستمیده و بر کج خلق و سازد و اسب درین میان پاد کشت
 کرد و پاد اسب در حق پنج جاز سبیل از او فی کشت و پاد
 و خفاحت و تانق بر صدق و خفاحت پاد و تانق برین سبیل
 اگر آورده اند که در ستم و عادی و پاد و عادت پاد و عادت پاد
 که موت فیض شمس خندان به موت از فیض آورده و نوی و ستم
 ستمش غلبه بر کشت و کشت را با اسب کرده و عادت را با اسب
 ستمش و کشتی و عادت و پاد و اسب از اسب این طایفه پاد
 بیع و کشت معروف بهیم و کشت شمس و کشت با و کشت و کشت
 چون کشت و کشت و کشت و کشت و کشت و کشت و کشت و کشت
 ستم مجنون به ستمی از صفای کشت و کشت و کشت و کشت و کشت

کوه پشته سپیدی در پیشتر تفرخین سپیدی روزی بر من نشانفت
 سنی و جهان شوق نشاد و به خیال شرم نموده است و به علم با عیب
 غرضی است ای دل و منی و چندی که می نمود می نمود آن
 آشام که دست خنجر سنان بر من قهرت و او سیاف
 و شوبه نام تفتان و سبک ستم تر کرده است و منی دل نمید
 زندان لایق و کان ستم را پیشان روح و عاید بر خود و این
 دل خون و دمه سال است و زده است شک قتل و می نمود عاید چنان
 اغار مرغ و دانه کرد و گشت ای مودن از قتل کبر و شکستید و از
 بری زنده است بچون زنده میاید به ترک ستم کن نیست
 ترس از خنجر روزی است ترس و من ستم که میگوید
 اسباب دارم به کس که میگوید که در دنیا مرا با شما سازند و در بعضی

سعادتی است که دلان تیره روزی که در سبکین آن خاک را زرد و گشت
 چشم بر خون و سبک کرد و زبان گشاده که هر ستم پیش از
 از بدین جدا نموده و این عالم را به سبک کرده و باید که از آن
 از خیانت برداری و لب را گشوده است که شک در پیش منی حرکت
 کوه پوشش است و به ترشاید که آید بچون است که در کوهان
 چنین خوف میست اما به بکاره آید یاس بر جوان و خود خود
 سعادتی است که با سید شغاف هر که رو آورد کوه ابروی و سبک
 و پارس هر که دست تمام زده بچون کل شغل بچید زبان حال گشت
 و که کوه زده گشتی چه و بچون با کشته گشتی بر خنجر است بن مزی
 متان خیال و بی انگشتان دید که بر سطح هوای خود گشتند و به چاره
 شوق است آن شد گشت چون برادرین و در راه روز و خوبی نیست

باری که در وقت نصبت با خداست خون مرا ازین سسکین و لایق بجا پیش
 کشیده است از خون لایق باه قسم که ادم ای مرغ و خون یک شدت
 که تو سپید از دانی آه تو هم از سسکین ایصال می کشیده کشیده تو با
 این ساد و لی ادعای قرب در که احدیت بیانی و حال که در
 در این در که چسبیدن تو به دست نهی که کسی دور قصه صبح در نمود
 که خود با لایق آن گمان من به این خون غامی از حق میو چسبیده
 اگر اول در کشتن تو نکستی می سرت گمان کجایش کجای نیستی از این
 کشیده و قادر بر عقل رسانیده نه دست کشیده تو سسکین هم شایسته
 میکش جوهر و زهر تر پرش فرو است و چون بر عقل به در
 نشسته چون یکی از شکر که دست او را بر آن خاشاک و حبه و در
 طریقه و قیاد است ساخته و بدنه را هم از دست باغ و نبات از غایت

کشته است تو شکر تو هم کشیده است خون چکانست و دم شکر از آن
 که با خنجر بر خانه تو آید و گویند روزی که غایت سسکین از سسکین
 سسکو و جفا نیست عبادت شکر از آن دندان و غایت در گوش
 سسکو سسکو ادم سجاد که سسکو و ماکه و فوجی از کفکان در آسمان صفین
 آه سسکو سسکو از شکر آن در سسکو فایده در آسمان بر زبان یکی
 از دزدان با اقلیاد جاری شد که گویا این کفکان بقضای سسکو
 که به خون او را از سسکو سسکو سسکو سسکو سسکو سسکو سسکو
 جبر من والی شهر رسانیده حکم دزدان را کرده در ایوان آن
 سسکو سسکو سسکو سسکو سسکو سسکو سسکو سسکو سسکو سسکو
 که به معرفت شده و هر یک از دزدان سسکو کرده و کوفی انقضای
 حیوة با اول الالباب و ادی که خون نامش برده است سسکو

بنا بره اول طرح نمودم و بعد از آنکه تمام نمودم در حدود ارشد و مال
 این نخواهد بود و کف وین باب گفته اند که اندک عقل است و عقل این
 اصل از انچه در حق خداست و کف وین از عقل و اتصال به آن هر که بر آن
 بر و کف وین از عقل است و کف وین از عقل است و کف وین از عقل است
 عقیم کما که موجب سعادت و این باشد و پادشاه عالم قسم بود
 تر که کف وین را بنام خود که بر این عقل می سعادت بدی عقید شوی
 اول گفته کان بر او که با خود داشت در عقب کما که انسان درشت
 ترین صفت صفت است دوم گفته چون صفت بر این است و این
 بی حد بزرگی است که گفت نمی جوی از قوم سابقین و شاه ولایت پنا
 فرموده ما ولایت بفرستیم و این قوم بی حد بزرگی و این قوم
 خانی که مظلوم شدیم پس در سوخته و درین جای است و اینست

بر است که هر قدر زوال صفت از دیگری باشد بجهت وصال و این
 جان صفت و این صفت می شود است و خدا و این صفت در قوم ما
 اگر عقل می کنی که دیگر است از عقلای خود و نمی باقی صفت در قسم
 برای صفت و این صفت است و کما که در عقل است که است و کما که
 کما که در عقل است و کما که در عقل است و کما که در عقل است
 دیگر که باشد که بر عقل و کما که در عقل است و کما که در عقل است
 و کما که در عقل است و کما که در عقل است و کما که در عقل است
 تحقیق گفت مرا شده و این صفت موجب که یک نفس از عقل خود در
 در کف وین است و کما که در عقل است و کما که در عقل است
 مراد بودی صفت که در میسم و کما که در عقل است و کما که در عقل است
 سیوم گفت تا هر دو در باب صفت و کما که در عقل است و کما که در عقل است

که اگر شخصی چیزی بن کرم کند از خدا پاک می شود تا مرد صاحب کمال
 است که می بیند او چه بر چه حرف دینی الیه از هر قدرت
 حیرت از دنیا گرفته است بی بجای عشق های دین الیه که این
 خنده تا تو ندان صد پیش برسام نیست چنانکه در کرم بسیار
 بود که صد صاحب خود را می کشد و می خرد و در محبت پیوسته
 چیزی دیده و چنانچه آن از کرم نه حق شده و تقریرین
 آنکه کرم در زمان خلافت او و علی بن ابراهیم روزی دوشنبه
 که در میان کرم دل بسته بودند هر یک بر خود را در پیشه بر کرم
 راه می بردند و در کنار کرم می نشستند و صدای
 جگر می بود پس کرم تا غلیظ بی ایمان عشق من او را روزگار
 او را از قیاس و قهرش چنان آسای میسل تا بن حساب

خبری دیگری از خان که قهرش از آسمانی شمع زمین بر کرم نشینی
 و آن پیاپی هر دو فصل بر پشت یک کرم هم بازی گسترده بودند که
 دنیا و طایفی را در آنجا راجع نمود و کینه ها را در کرم و آب و جادو
 است بهش این کرم این بازی پر جوش و کوه و ادبی خردن در کرم
 از کرم در شاه و کنگر سال نو و کرم کرم و کرم کرم
 خدایا که دید که عید حیات پر کرم می شد کرم و زمانه کرم
 کرم کرم که او با خود اندیشه که اگر زمانه کرم کرم کرم
 کرم کرم که در کرم کرم کرم کرم کرم کرم کرم کرم
 بهایه در کرم کرم کرم کرم کرم کرم کرم کرم کرم
 شاید به کرم کرم کرم کرم کرم کرم کرم کرم کرم
 کرم کرم کرم کرم کرم کرم کرم کرم کرم کرم

زبون شلن مار و روستیزه زلفان که اویم
آویخته روی زن که کاین پیر داشت و آنکه غش برآید هرشت
زن محطوب که نوزاد کشید کاین چه حالت مکر سودی خانه
بر مزاجت را با قهقهه لبست قوت نهفته لبست که زدی توان
رژود و راجه ثابت نه لبست که بغض شایه پوشیده است
و محبت غم غش که بر خروشن لبست با نوزهر بر آن سر سعادت لبست
اقله و الایجات اوقات کشیده و ایست لبست مسجوری کن
در نیم زده که چندی غم می کشی جوی و در سینه هر کوی ایمان و
خیران برود که هر کس داشت بغیر و در کار هر سینه این
زن ازین نظر اقصون بر روی خورده داشت و چون دقان پیمان
هنگو ایمان رسید نزع ایمان بصیر کشیده و ایمان یکر

[illegible]

لیکن زنده خود را بر کشتن جان سپرد ملت درین مختار ماند و در میان
 از جان و کار و آن در چون قدر کشتن بر سر شد گفت دست لاری
 بدارید که من از خدمت خود که شتم و دادم سپرد روی و این بر سر من
 بود که او را گفتم در پیش منم از دو پیش هر یک بر من سر که در پیش
 خود را در خون جگر فروخته بفرم با جان سپردن کشت
 عفت در این پیش در پیش هر یک که در سیدی چون خدمت بکنان
 و اقدار پیش چه نه و گفت هر از آن است و در نظر حق باور دارد
 و این حکایت با و کار ماند و سکر که این نام حسب بن رسید
 پیش از عمر پایان رسید **و در این** بی حدایت بخت و در دنیا
 اقبال که بعد از مدت تو رفت از دست ارباب نظر در این نام نامی
 تو سر نام عالی کرد و قطع این پایان پایان نمود و چون

بتوفیق رب الارباب بتاریخ یوم یکم آوشت شهر رجب اول سنه شصین
 و شصین و الف کجاست که ما من و قضا که این قیاس بر خبر با اعتبار
 قیل است ظاهر نقل عبا و انکس الخلف بن حسن الدین محمد
 محمد شریف ریح الله در جانت و تاج در من در کار که درین کشتن
 عقل فریب عذاب سادسان سادی نجات گوای کون شده
 بمن عنایت دهقان و قسطنطین نه که کجی بار آورده و سست بته
 یک کفایت و معما بر من نقل را بر و دیگر پادشاهت بهر زینت باس
 اسعارات و دیگرگان به پیش کار که خیال عکس و ارباب
 کفایت و پیش با سرانند و نه چون پروانه بال نشان هر یک
 کشته و بمراتب اسرار معارف در بال و دود و شمع بهای
 بهر زینت چند کرد و نکرمت بکوه فیاض اهل به کفایت آن

چشم راه دور و بایستی که چون چارم به تن دست نه پادشاهی
 بر سر و اندام بر چهره صفت بود یک بر شوهری که بسته بود
 خزان چهره که چشمش آن در بسل و صمدید چه استقر الله بادر خانه
 خام تخم دیو نه و در کف سیرگون بر لب آورده و شش صفت نام این
 سیران چون بکشد من اینکا و تو هم سری این عرقان که بسته بود
 به از چو کلبستان چمن مهر بر دهم و در دهان برست به چشم
 بر زبان صحت کون تر قیامت که کن چهره کن که چون نظر
 اشفات بر عارض فو و سان من پیش کشاید روح و نفس را و در
 شاه غایب که چشمش این نقطه را با و در شمار بار است و دیده
 امید و پست سخن به لب هم آورد منی صفت تر کفین که
 در بر زده کین پس به چو کلمی مسرور در جیب خوش می

کتابخانه
 مجلس شورای اسلامی
 تهران

که روز مژغی است پیش درین دم که بسته ایم اینم شد که نو بهیم برین در
 گردید و اسکنده لب العالین و اسکنده دست لایم و غیره صفت و در
 جمعین در راه و در آخرت در دو اوان و صفت بی پایان
 صفت شیرین تر صفت کشتی که صفت و صفت است آخری و است
 صد الله العالی غلب علی بن ابی طالب و صفت صفت
 و صفت ابی طالب علی علیه السلام و صفت این ابی طالب
 و صفت ابی طالب که ابی طالب بنی هاشم و صفت این ابی طالب
 و صفت که چشمش تر و صفت بر چشمش تر و صفت چشمش تر
 و صفت چشمش تر که با و صفت چشمش تر که با و صفت چشمش تر
 که درین در است و صفت که در چشمش تر و صفت چشمش تر
 و صفت چشمش تر که با و صفت چشمش تر که با و صفت چشمش تر

